

overordentlig stor Betaling i Forhold til den Løn, som Lærere ellers faa hertilands. Men saa have disse 2 Mænd, som bestyre dette Kursus, endvidere faaet en anden stor Begunstigelse, nemlig Ret til at eksaminere deres egne Elever til Afgangseksamen. Tidligere var det saaledes, at alle Kursus sendte deres Elever hen til en sælles Eksamenkommission, som eksaminerede dem, men nu have disse to Mænd, som bestyre dette Kursus, faaet Lov til at eksaminere deres egne Elever, ja, de have yderligere faaet Lov til ogsaa at eksaminere deres Konkurrenters Elever. Man vil kunne forstaa, at hermed er egentlig al Konkurrence slaaet ned med det samme. Ganste vist eksisterer der endnu andre Kursus; men de føre en meget hensygnende Tilværelse, og jeg tror ikke, at jeg overdriver, naar jeg siger, at der paa disse Kursus kun kan gives Lærerne 40—50 Ore pr. Time, medens det Kursus, som drives i By af Lærestaltens Navn, kan give sine Lærere, som jeg før nævnte, 5—6 Kr. pr. Time, forudsat at hele Beløbet bliver udbetalt til Lærerne, hvad jeg dog ikke ved, om det bliver; hvad der bliver af det, kender jeg ikke noget til. Nu er det jo en Slags Statsdrift, og jeg har selvfølgelig intet imod, at det kommer ind under Statsdrift, det skal blot være en virkelig Statsdrift og ikke en saadan formummet Statsdrift, som dette er; thi det er jo en Statsdrift, der ganste vist gaar under den polytekniske Lærestalts Navn, men Bevillingsmyndighederne staa fuldstændig uden Medbestemmelsesret over de Penge, som komme ind derved. Hvor de blive af, og hvorledes de blive administrerede, alt det have Bevillingsmyndighederne slet ikke noget med at gøre. Det forekommer mig derfor, at dette Forhold i allerhøjeste Grad trænger til at oplyses, og at man i alt Fald burde vide, hvor disse 7,500 Kr. blive af, og hvad de blive anvendte til. Det synes jeg, at man med Rette kan forlange, og det forekommer mig ogsaa, at hvis Lærestalten vilde drive et Kursus som dette derude, hvad jeg i og for sig ikke har noget imod, skulde det være under en anden Form, nemlig saaledes, at det blev statsansatte Mænd og ikke Bestyrere, der ere privat engagerede af Direktøren ude ved Lærestalten. Man kunde endda forlige sig med et Kursus som dette, hvis det skaffede Fordele for Eleverne, hvis det var billigere end de private Kursus, thi saa var der jo ikke noget at sige til det, naar disse Elever fik Fordele af en billigere Undervisning. Dette er dog slet ikke Tilfældet. Dette Kursus er tværtimod i visse Tilfælde dyrere end de private. Til

Afgangseksamen til polyteknisk Lærestalt forlanges for det første, at vedkommende skal have taget Præliminæreksamen med 3 Sprog og dernæst Tillægseksamen i Matematik og Fysik, og hvis vedkommende kun har taget Præliminæreksamen med to Sprog, althaa ikke med Fransk, og ved Siden af Tillægssproven i Matematik og Fysik skal have en Tillægseksamen i Fransk, vil det være dyrere for ham at være Elev ved dette Kursus end ved de private. Man kan altsaa ikke sige, at det vil blive billigere, det vil i visse Tilfælde endogfaa blive dyrere for dem, der ville underkaste sig denne Afgangseksamen, at benytte dette Kursus. Man kan heller ikke sige, at Undervisningen vil blive bedre. Der haves her 50 Elever fordelt paa to Hold, og enhver, der har haft noget med Matematikundervisning at gøre, vil vide, at 25 Elever allerede ere for mange, og at mere end 25 Elever paa et Hold er mere, end der kan forsvares. Jeg har allerede tilladt mig at fremtalde et Samraad paa dette Punkt, og jeg skal yderligere tillade mig at henstille til den højtærede Minister, om det ikke var muligt at træffe en anden Ordning. Er det Ministerens Mening, at man her skal gaa til Statsdrift, skal jeg ikke have noget imod det; men jeg synes i alt Fald, at man skulde se at faa Klarhed over dette Spørgsmaal og faa at vide, hvor de Penge, som gaa ind i polyteknisk Lærestalts Klasse, blive af, og hvilken Anvendelse de faa. Vil man der gaa over til Statsdrift, lad os saa gaa over til en rigtig Statsdrift og ikke til en formummet Statsdrift som denne.

**Formanden** (Sofus Høgsbro): Da det ikke er muligt at slutte Forhandlingen i dette Møde, skal jeg her standse for i Dag.

Næste Møde afholdes i Morgen Kl. 1, og Dagsordenen er da:

Fortsettelse af anden Behanding af:

Forslag til Finanslovf for Finansaaret fra 1ste April 1896 til 31te Marts 1897.

Mødet hævet Kl. 4.55.